

Landets Vedkommende, men derimod har givet Slip paa Købstæderne, og jeg har nævnt Grundene, hvorfor dette er fket. Under Nr. 94, altsaa til den samme Paragraf, nemlig § 27, foreslaar den højtærede Minister, at hver af Bæderne, naar Jordlobben er værdsat, og Lærerne og Kommunalbestyrelsen senere komme overens om, at den skal bortkælges, kan forlange en ny Værdiansættelse, naar der paa det omhandlede Tidspunkt er gaaet mindst 5 Aar efter denne Lovs Ikrafttræden. — Jeg skal for ikke at trætte ærede Medlemmer mere end høist nødvendigt, fatte mig kort angaaende de øvrige Ændringsforslag. De Ændringsforslag, som ere stillede fra den højtærede Ministers Side, gaa væsentlig ud paa at foreslaa udstemt hele det Afsnit, som af Tinget ved 2den Behandling er indsat om den private Skole. Jeg har allerede dvælet ved dette Afsnit haade ved 2den Behandling og nu i Dag, saa jeg finder ingen Anledning til yderligere at udtale mig om disse Paragraffer. Det er min Overbevisning, at et Skolelovsforslag ikke lader sig gennemføre, uden at man samtidig maa gøre noget for den private Skole; hvor meget der skal gøres, og hvorledes det skal gøres, derom kunne vi forhandle, og derom kunne vi muligvis haabe at naa en Overenskomst, men intet at gøre for den private Skole, aldeles at udelukke den, det tror jeg, meget vanskeligt kan føres igennem, naar man vil have en Skolelov ført igennem.

Den højtærede Minister har under Nr. 115 stillet Forslag om en Konsulent. Da Forslaget forelaa her straks i Samlingens Begyndelse, havde vi Forslag om, at der skulde ansættes en Embedsmand, en Skoleinspektør. Denne Skoleinspektør skulde have en vis Lønning og et vist Arbejde, han skulde have Ret til at sammenfalde delegerede fra samtlige Amtsskoleraad, holde et Slags Delegeretmøde med Provsterne og saa fremdeles. Denne Paragraf blev udstemt ved anden Behandling, og det blev udtalt fra Udvalgets Side, at dette Embede kunde man jo altid oprette; man kunde ogsaa altid paa et senere Tidspunkt, naar man fandt en saadan Mand, som nød Anseelse som en dygtig Skolemand her i Landet, ansætte ham paa Finansloven. Nu foreslaar den højtærede Minister Paragraffen affattet paa en anden Maade, og jeg maa sige, at saaledes som Paragraffen nu er affattet, er den adskilligt mere tiltalende, end den var straks. Saa vidt jeg kan se, undgaar man nu disse Delegeretmøder, om hvilke man ikke vidste, hvorledes de vilde komme til at se ud. Manden kaldes Konsulent; det lægger jeg ikke

stor Vægt paa, men det kan være, at det har ikke liden Betydning her i dette Ting; her synes man jo særlig at have fattet Forkærlighed for Konsulenter. Det kan have mere Betydning for Tinget end for mig personlig. Jeg ser, at Manden skal lønnes med en temmelig betydelig Lønning. Han skal rigtignok have ikke lidt Arbejde, saa vidt man kan skønne efter Forslaget, thi han skal ikke alene have Tilsyn med Skolerne og være Ministerens Raadgiver, men han skal ogsaa være Formand for Eksamenstommisionen og Censorerens Formand, men Lønningen synes dog meget stor. Hans Lønning kan stige indtil 7,500 Kr. foruden hvad der gaar med paa Embedsrejser, til Diæter og Dækning af Befordringsudgifter, som han skal have efter Regning, 7,500 Kr. er en meget betydelig Lønning, en Lønning, som er alt for betydelig, naar man tager Hensyn til de Omstændigheder, hvorunder vi leve i økonomisk Henseende. Jeg skal ogsaa nævne, at Diskopperne ikke have større Lønning, knap nok saa stor, og at den kommanderende General lønnes med 8,000 Kr., tror jeg i det højeste. Udvalgets Flertal har derfor ikke kunnet tiltræde Forslaget om ved denne Lejlighed at oprette et Embede som Skolekonsulent og anbefaler at udstemme det. Endnu har jeg kun et Par Punkter at omtale. Det ene er Ændringsforslaget under Nr. 122. Som ærede Medlemmer vide, blev der ved Forslagets 2den Behandling sat en Bestemmelse ind om, at Skolefondene hvert Aar skulde have fra Statskassen 200,000 Kr. at uddele til trængende Kommuner eller rettere, der skulde efter Ministeriets Skøn gennem Skolefondene uddeles til trængende Kommuner 200,000 Kr. til Hjælp til deres Skolevæsen til de Beføstninger, de fik ifølge nærværende Lov. Der blev ved 2den Behandling her peget paa, at det var rimeligt, at disse Penge for en Del anvendtes til de Byggeudgifter, Kommunerne fik til ny Skoler, Oprettelse af ny Klasser m. m., og dette var ogsaa, saaledes som det stod i Lovforslaget, oprindelig Hensigten med de 100,000 Kr., idet der udtrykkelig blev henvist til Loven af 1856 § 5 d. Her er det imidlertid nu stillet noget tydeligere op og ogsaa paa en noget anden Maade, idet det foreslaas, at der til Byggeudgifter forlods skal gaa en Part af disse 200,000 Kr. Til samtlige Kommuner, som komme til at bygge, efter at nærværende Lov er traadt i Kraft, skal der ydes Tilskud til Hjælp til deres Byggeforanstaltninger, dog at Tilskuddet er begrænset saaledes, at ingen Kommune kan saa et større Tilskud end indtil 3 pCt. Rente af 5,000 Kr. For-